

برنامه ریزی مسکن

و اسکان غیر رسمی

تالیف:

دکتر سعید امانپور

دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری

دانشگاه شهید چمران اهواز

دکتر شاهرخ زارلی خواجه

دکتر جواد زارلی

سرشناسه	امانپور، سعید، ۱۳۵۱ -
عنوان و پدیدآور	برنامه ریزی مسکن و اسکان غیررسمی/تالیف: سعید امانپور، شاهرخ زادولی خواجه، جواد زارعی.
مشخصات نشر	تهران، آراد کتاب،
مشخصات ظاهری	۲۹۰ ص، جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۸۶-۳۸۴-۴ :
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	سیاست مسکن - ایران
موضوع	زاغه و زاغه نشینی - ایران
موضوع	شهرسازی - ایران
شناسه افزوده	زادولی خواجه، شاهرخ -
شناسه افزوده	زارعی، جواد -
رده بندی گنگر	۱۳۹۷ ۷۵ الف ۳/۲ HD۷۳۵۹
رده بندی دیویی	۳۶۳/۵۰ ۵۵۰ :
شماره کتابشناسی ملی	۵۱ ۳۳۷۰۰

برنامه ریزی مسکن و اسکان غیر رسمی

تألیف: دکتر سعید امانپور، دکتر شاهرخ زادولی خواجه، دکتر جواد زارعی

ناشر: آراد کتاب

تیراژ: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

قیمت: ۷۶۵۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: اتفاق

شابک: ۹۶۴-۱۸۶-۳۸۴-۴

حق چاپ برای ناشر محفوظ است. کلیه حقوق و حق چاپ متن، طرح روی جلد و عنوان کتاب با نگرش به قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ برای انتشارات آراد کتاب محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

مرکز پخش و فروش:

انتشارات آراد کتاب تلفن: ۶۶۹۷۵۲۸۵ - ۶۶۴۸۲۲۲۶ - ۰۹۳۵۳۰۶۲۴۵۸

فروشگاه اینترنتی: www.aradbook.com

رشد روزافزون شهرها در تمامی کشورها به‌ویژه کشورهای در حال توسعه، سبب افزایش بسیار سریع جمعیت شهری در این کشورها گردیده، بی‌آنکه زیرساخت‌های مورد نیاز به منظور جهش یکباره‌ی این جمعیت پیش‌بینی گردد. چنین رشد شتابانی عمدتاً تقاضای شدیدی برای مسکن، خدمات، اشتغال و ... به وجود آورده و از آنجا که سطح این تقاضا بسیار فراتر از توان دولت‌ها بوده به ناچار عده‌ی قابل‌توجهی خود برای حل مشکل سرپناه و اشتغال خود چاره‌جویی کرده‌اند و سکونتگاه‌هایی غیرقانونی و غیررسمی را ایجاد نموده‌اند. امروزه صدها میلیون نفر از مردم جهان، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، در سکونتگاه‌های غیرمجاز و آشفته، در شرایط بد اقتصادی- اجتماعی و زیست محیطی زندگی می‌کنند. اسکان غیررسمی جلوه‌ای از فقر است که به طور عمده ناشی از نارسایی سیاست‌های دولتی و یا بی‌توجهی به نیاز مسکن اقشار کم درآمد در گذار شهرنشینی شتابان است. به بیان دیگر، در نبود بازار رسمی عرضه‌ی مسکن متناسب با توان مالی اقشار کم درآمد، تقاضای ایشان در بازار غیررسمی و یا رأساً توسط مصرف‌کننده (در شکلی از اقتصاد معیشتی و تولید کالای پاسخ داده می‌شود. بدین‌سان، فقر شهری در نواحی فرودست شهری (اعم از سکونتگاه‌های غیررسمی و بافت‌های فرسوده) مجتمع می‌شود؛ ناحیه‌ای که چنانچه به حال خود رها شود، ساکنان را در پرتوی گریزناپذیر فقر، فساد و گرسنگی و بیماری اسیر می‌نماید.

در ایران اسکان غیررسمی به دلیل فرآیند سریع شهرنشینی بعد از اصلاحات ارضی، به یک معضل جدی شهرهای بزرگ به خصوص کلان‌شهرها تبدیل شده و با وجود به‌کارگیری روش‌های مختلفی همچون تخریب، محرومیت قانونی و عدم امکان دسترسی به شبکه‌های زیربنایی، روزبه‌روز بر گسترش محدوده و ابعاد مختلف آن افزوده شده است. از مهمترین دلایل شکل‌گیری و شناسایی این سکونتگاه‌ها شاخص‌های مسکن می‌باشد. بخش مسکن به عنوان مهم‌ترین بخش توسعه در هر جامعه‌ای شناخته شده است. تأمین مسکن کافی و قابل‌قبول همواره به عنوان مهم‌ترین چالش برای جمعیت رو به تزاید (به‌ویژه) در کشورهای در حال توسعه بوده و است. با توجه به اهمیت بخش مسکن و سکونتگاه‌های غیررسمی، این کتاب در راستای شناساندن اصول و مبانی (تعاریف و مفاهیم)، راهکارهای ارتقای فقرای شهری و مناطق اسکان غیررسمی و هم چنین تجربیاتی جهانی و داخلی در عرصه‌ی برنامه‌ریزی مسکن و اسکان‌های غیررسمی نگارش شده است.

این کتاب در دو بخش تنظیم و تدوین گردیده است. بخش اول (برنامه‌ریزی مسکن) شامل ۴ فصل می‌باشد که در فصل اول مفاهیم و پایه‌های نظری مرتبط با برنامه‌ریزی مسکن، در فصل دوم روش‌ها، تکنیک‌ها و مدل‌های برنامه‌ریزی مسکن، در فصل سوم روش‌ها و الگوهای برنامه‌ریزی

مسکن گروه‌های کم‌درآمد شهری، و در فصل چهارم سیاست‌ها و تجارب برنامه‌ریزی و تأمین مسکن در جهان و ایران (با تأکید بر مسکن گروه‌های کم‌درآمد) اشاره شده است. هم‌چنین بخش دوم (اسکان غیررسمی) شامل ۳ فصل می‌باشد که در فصل اول به تعاریف و مفاهیم سکونتگاه‌های غیررسمی، در فصل دوم به فرآیند تکوینی و شکل‌گیری اسکان‌های غیررسمی و در فصل سوم به رویکردهای حل مشکل فقرا و سکونتگاه‌های غیررسمی پرداخته شده است.

مؤلفان

www.ketab.ir

بخش اول

برنامه ریزی مسکن

فصل ۱: مفاهیم و پایه های نظری مرتبط با برنامه ریزی مسکن

مقدمه.....	۱۷
۱-۱- برنامه.....	۱۸
۱-۱-۱- برنامه ریزی.....	۱۸
۱-۱-۲- تئوری های برنامه ریزی.....	۱۹
۲-۱- برنامه ریزی شهری.....	۱۹
۲-۱-۱- انواع برنامه ریزی شهری.....	۲۰
۲-۱-۲- تئوری های برنامه ریزی شهری.....	۲۰
۳-۱- مفهوم کالبد و کالبد شهری.....	۲۰
۳-۱-۱- توسعه کالبدی.....	۲۱
۳-۱-۲- انواع الگوهای توسعه کالبدی.....	۲۱
۳-۱-۳- توسعه کالبدی برنامه ریزی شهر.....	۲۱
۳-۱-۳-۱- توسعه کالبدی غیر برنامه ریزی شده (غیر هاد)	۲۲
۳-۱-۳-۲- توسعه کالبدی به مفهوم تکامل شهر و رشد آن (توسعه تکمیلی)	۲۲
۳-۱-۳-۳- توسعه کالبدی غیر قانونی (حاشیه نشینی).....	۲۳
۴-۱- مسکن.....	۲۳
۴-۱-۱- انواع مسکن.....	۲۵
۴-۱-۱-۱- مسکن ایده آل.....	۲۵
۴-۱-۱-۲- مسکن حداقل.....	۲۵
۴-۱-۲- نحوه تصرف محل سکونت خانوار.....	۲۶
۴-۱-۳- شاخص های مسکن.....	۲۶
۴-۱-۳-۱- شاخص های کمی مسکن.....	۲۷
۴-۱-۳-۲- شاخص های کیفی مسکن.....	۲۷
۴-۱-۳-۳- شاخص های اقتصادی - عملکردی بخش مسکن.....	۲۸
۴-۱-۴- استانداردهای مسکن.....	۳۰
۴-۱-۴-۱- هدف از تدوین استانداردهای مسکن.....	۳۰
۴-۱-۴-۲- عوامل مؤثر در تدوین استانداردهای مسکن.....	۳۱
۴-۱-۴-۳- زیان های ناشی از بی دقتی در تدوین استانداردهای مسکن.....	۳۲
۴-۱-۵- برنامه ریزی مسکن.....	۳۲
۴-۱-۵-۱- ارتباط برنامه ریزی مسکن و برنامه ریزی شهری.....	۳۴
۴-۱-۵-۲- ابزارهای مورد استفاده برنامه ریزی شهری در تامین و تولید مسکن.....	۳۵
۴-۱-۵-۳- دلایل ادغام برنامه ریزی شهری و برنامه ریزی مسکن شهری.....	۳۵
۴-۱-۵-۴- شرایط تحقق پذیری برنامه های مسکن شهری.....	۳۶
۴-۱-۵-۵- دلایل توجه به برنامه ریزی مسکن در برنامه های توسعه شهری.....	۳۶

۳۷	۴-۵-۶- شیوه‌های ادغام برنامه‌ریزی شهری و تولید مسکن
۳۷	۴-۶- اهداف برنامه‌ریزی مسکن
۳۸	۴-۶-۱- اهداف کلی برنامه‌ریزی مسکن
۳۸	۴-۶-۲- اهداف جزئی برنامه‌ریزی مسکن
۳۹	۴-۶-۳- گونه‌بندی مشکلات سیستم برنامه‌ریزی مسکن
۴۰	۴-۶-۴-۱- مشکلات سیستم مسکن شهری ناشی از عوامل بیرونی
۴۰	۴-۶-۴-۲- مشکلات درونی مربوط به سیستم کلان‌شهر و تأثیرگذار بر مسکن
۴۱	۴-۸- پیامدهای برنامه‌ریزی مسکن
۴۱	۴-۹- مشخصات و انواع کاربری مسکونی
۴۳	۴-۱۰- معیارهای کاربری مسکونی
۴۵	۵-۱- بررسی مفاهیم و پایه‌های نظری مرتبط با بازار زمین و مسکن شهری
۴۵	۵-۱-۱- نظریه‌ها و رویکردهای مداخله‌ی دولت در زمین شهری
۴۶	۵-۱-۱-۱- نظریه‌های مداخله‌ی دولت در مدیریت زمین شهری
۴۹	۵-۱-۱-۲- رویکردهای مطرح در خصوص مداخله‌ی دولت در مدیریت زمین شهری
۵۲	۵-۱-۳- جمع‌بندی از رویکردهای مداخله‌ی دولت‌ها در مدیریت زمین شهری
۵۴	۵-۱-۲- اهداف مرتبط با سیاست‌گذاری در زمینه‌ی بازار زمین و مسکن
۵۴	۵-۱-۳- ارتباط میان برنامه‌ی مسکن و سیاستهای زمین در شهرها
۵۴	۵-۱-۴- شناخت بازار زمین و مسکن شهری
۵۵	۵-۱-۵- توسعه‌دهندگان بخش مسکن شهری
۵۵	۵-۱-۵-۱- توسعه‌دهندگان مسکن بخش عمومی
۵۵	۵-۱-۵-۲- توسعه‌دهندگان مسکن بخش خصوصی
۵۶	۵-۱-۵-۳- تفاوت میان توسعه‌دهندگان مسکن بخش عمومی و خصوصی
۵۶	۵-۱-۶- اصول حاکم بر سازوکار بازار زمین و مسکن شهری
۵۶	۵-۱-۶-۱- عوامل مؤثر بر تقاضای مؤثر مسکن در شهرها
۵۷	۵-۱-۶-۲- عوامل مؤثر بر عرضه‌ی مسکن در سیستم مسکونی شهر
۵۸	۵-۱-۶-۳- عوامل مؤثر بر قیمت زمین و فضاهای مسکونی شهر
۵۹	۵-۱-۷- ویژگی‌های بازار کارآمد زمین و مسکن شهری

فصل ۲: روش‌ها، تکنیک‌ها و مدل‌های برنامه‌ریزی مسکن

۶۲	مقدمه
۶۳	۲-۱- مراحل برنامه‌ریزی مسکن
۶۵	۲-۲- روش‌ها و مدل‌های مورد استفاده در برنامه‌ریزی مسکن در سطح کلان
۶۵	۲-۲-۱- روش استفاده از مدل‌های اقتصادسنجی
۶۶	۲-۲-۲- روش استفاده از مدل چند بخشی
۶۸	۲-۲-۳- روش متداول برنامه‌ریزی مسکن
۷۱	۲-۳- روش‌های برآورد نیاز به مسکن
۷۱	۲-۳-۱- روش انبوهه
۷۲	۲-۳-۲- روش کلی
۷۲	۲-۳-۳- روش خام
۷۳	۲-۴- روش شاخص
۷۳	۲-۵- روش لجستیک
۷۴	۲-۶- روش نرخ سرپرستی
۷۴	۲-۴- روش‌های برآورد نیاز به زمین برای تأمین مسکن
۷۵	۲-۴-۱- روش استفاده از سرانه‌ی مسکونی و تراکم خالص

۷۵	۲-۴-۲- روش برآورد مساحت واحدهای مسکونی مورد نیاز خانوارها از دیدگاه فرهنگی
۷۵	۲-۴-۳- روش استفاده از گروه نما
۷۶	۲-۵- روش تعیین کیفیت ساختمان
۷۷	۲-۶- تکنیک‌های تحلیلی برای مسائل شهری با تأکید بر بخش مسکن
۷۷	۲-۶-۱- الگوی تحلیلی SWOT
۷۹	۲-۶-۲- مدل استراتژیک SOAR
۸۲	۲-۶-۱- مثبت شناسی (AI)، نگرشی نو در استراتژی های توسعه
۸۳	۲-۶-۳- مدل AHP
۸۵	۲-۶-۴- مدل فازی AHP
۸۷	۲-۵-۶- مدل تحلیل شبکه‌ای ANP
۸۹	۲-۵-۶-۱- الگوریتم پیشنهادی ANP
۹۰	۲-۶-۶- تکنیک دیمتل
۹۲	۲-۶-۷- مدل تاپسیس
۹۴	۲-۶-۸- تاپسیس فازی
۹۶	۲-۶-۹- مدل VIKOR
۹۸	۲-۶-۱۰- تحلیل ملی
۱۰۲	فصل ۳: روش‌ها و الگوهای برنامه‌ریزی مسکن گروه‌های کم‌درآمد شهری
۱۰۲	مقدمه
۱۰۳	۳-۱- اهداف برنامه‌ریزی و طراحی مسکن کم‌درآمدها
۱۰۴	۳-۲- روش‌ها و الگوهای مرتبط با برنامه‌ریزی، تأمین و تولید مسکن گروه‌های کم‌درآمد شهری
۱۰۴	۳-۱-۲- روش‌های تأمین مسکن گروه‌های کم‌درآمد شهری قبل از دهه‌ی ۱۹۷۰م
۱۰۴	۳-۱-۲-۱- برنامه‌های دولتی تأمین مسکن
۱۰۵	۳-۱-۲-۲- نوسازی شهری
۱۰۶	۳-۲-۲- روش‌های تأمین مسکن گروه‌های کم‌درآمد شهری دهه‌ی ۱۹۷۰م
۱۰۶	۳-۱-۲-۳- ارتقای کیفیت سکونت
۱۰۸	۳-۲-۲-۳- تأمین زمین و خدمات
۱۰۹	۳-۲-۲-۳- روش توانمندسازی
۱۱۰	۳-۳- سرمایه‌گذاری در بخش مسکن گروه‌های کم‌درآمد
۱۱۰	۳-۱-۳- سرمایه‌گذاری مستقیم توسط گروه‌های کم‌درآمد
۱۱۱	۳-۲-۳- برنامه‌های سرمایه‌گذاری دولتی
۱۱۴	۳-۳-۳- بخش رسمی سرمایه‌گذاری
۱۱۵	۳-۴- سازمان‌های خدمات امور مالی برای کم‌درآمدها
۱۱۶	۳-۵- سیاست‌های ساخت مسکن کم‌درآمدها
۱۱۶	۳-۱-۵- زمین و تصرف قطعی
۱۱۶	۳-۵-۲- دسترسی به اعتبار
۱۱۷	۳-۵-۳- مشارکت با جوامع محلی
۱۱۸	۳-۶- راهبردهای وارد کردن گروه‌های کم‌درآمد به بازارهای رسمی زمین و مسکن
۱۲۱	۳-۷- دیدگاه‌های رایج در مورد ساماندهی مسکن فقرا و کم‌درآمدها
۱۲۲	۳-۷-۱- دیدگاه خنثی و منفعل
۱۲۲	۳-۷-۲- دیدگاه تخریب و برخورد قهرآمیز
۱۲۲	۳-۷-۳- دیدگاه بنیادگرا
۱۲۳	۳-۷-۴- دیدگاه اصلاح طلب
۱۲۳	۳-۷-۵- راهبرد توانمندسازی
۱۲۴	۳-۷-۶- دیدگاه مشارکتی

فصل ۴: سیاست‌ها و تجارب برنامه‌ریزی و تأمین مسکن در جهان و ایران (با تأکید بر مسکن گروه‌های کم درآمد)

۱۲۸	مقدمه
۱۲۹	۱-۴- بیانیه‌ها و اجلاس‌های بین‌المللی تأثیرگذار و دخیل در برنامه‌ریزی مسکن (گروه‌های کم درآمد شهری)
۱۲۹	۱-۱-۴- کنفرانس بین‌المللی ونکوور کانادا
۱۳۱	۲-۱-۴- دستور کار هیئیات دستور کار هیئیات
۱۳۱	۱-۲-۱-۴- نحوه تأمین و تولید مسکن گروه‌های کم درآمد از دیدگاه دستور کار هیئیات
۱۳۳	۲-۲-۱-۴- نحوه اجرای برنامه‌های مسکن از دیدگاه دستور کار هیئیات
۱۳۶	۳-۱-۴- دستور کار ۲۱ (توسعه پایدار و اجلاس ریودوژانیرو)
۱۳۶	۱-۳-۱-۴- اهداف دستور کار ۲۱ در مورد مسکن گروه‌های کم درآمد
۱۳۶	۲-۴- مرور تجارب فراملی در زمینه برنامه‌ریزی سیستم مسکونی
۱۳۷	۱-۲-۴- مرور تجارب فراملی در زمینه برنامه‌ریزی سیستم مسکونی در کشورهای توسعه‌یافته
۱۳۷	۱-۱-۲-۴- مروری بر برنامه‌ریزی تأمین و تولید مسکن در اتحادیه اروپا
۱۴۲	۱-۲-۴- مرور تجارب کشور بریتانیا در زمینه برنامه‌ریزی سیستم مسکونی
۱۴۶	۲-۲-۴- مرور تجربیات برنامه‌ریزی مسکن شهری در کشور فرانسه
۱۴۷	۱-۲-۴- مرور تجارب برنامه‌ریزی سیستم مسکونی در کشور ایالات متحده
۱۵۰	۲-۲-۴- مرور تجارب فراملی در زمینه برنامه‌ریزی سیستم مسکونی در کشورهای کمتر توسعه‌یافته
۱۵۱	۱-۲-۴- بررسی اسبهای مسکن در کشورهای کمتر توسعه‌یافته
۱۵۲	۲-۲-۴- مرور تجارب برنامه‌ریزی مسکن گروه‌های کم درآمد در کشور هند
۱۵۴	۳-۲-۴- مرور تجارب برنامه‌ریزی مسکن در کشور ترکیه
۱۵۶	۴-۲-۴- مرور تجارب برنامه‌ریزی مسکن در کشور چین
۱۵۷	۵-۲-۴- مرور تجارب برنامه‌ریزی مسکن در کشور مالزی
۱۵۹	۳-۴- اسناد، سیاست‌ها و قوانین مسکن در ایران
۱۵۹	۱-۳-۴- پیشینه برنامه‌ریزی مسکن در نظام اداری کشور
۱۶۰	۲-۳-۴- مسکن و برنامه‌های عمرانی کشور
۱۶۱	۱-۲-۳-۴- برنامه‌های عمرانی قبل از انقلاب اسلامی ایران
۱۶۳	۲-۲-۳-۴- مسکن در ایران بعد از انقلاب اسلامی
۱۶۷	۳-۳-۴- مهمترین سیاست‌های مودی مسکن گروه‌های کم درآمد در ایران
۱۶۷	۱-۳-۳-۴- شهرهای جدید
۱۶۹	۲-۳-۳-۴- سیاست مسکن اجتماعی
۱۷۰	۳-۳-۳-۴- سیاست انبوه‌سازی
۱۷۰	۴-۳-۳-۴- نگاهی به مسکن مهر به مثابه بزرگ‌ترین پروژه‌ی خانه‌سازی ریح کشور

بخش دوم اسکان غیررسمی

فصل ۵: تعاریف و مفاهیم سکونتگاه‌های غیررسمی

۱۷۶	مقدمه
۱۷۷	۱-۵- مفهوم سکونتگاه‌های غیررسمی
۱۷۹	۲-۵- ویژگی‌های سکونتگاه‌های غیررسمی
۱۸۱	۳-۵- اشکال و انواع اسکان غیررسمی
۱۸۴	۴-۵- تیپولوژی مسکن در سکونتگاه‌های غیررسمی
۱۸۵	۵-۵- تفاوت مسکن رسمی و غیررسمی
۱۸۶	۶-۵- چگونگی مکان‌گزینی مسکن در سکونتگاه‌های غیررسمی
۱۸۶	۷-۵- اشکال مختلف تصرف و مالکیت زمین در سکونتگاه‌های غیررسمی

۱۸۷	۱-۷-۵- تهاجم سازمان یافته‌ی وسیع
۱۸۸	۲-۷-۵- تصرف خزنده‌ی زمین (تصرف بطئی)
۱۸۸	۳-۷-۵- تقسیم خصوصی تکه‌های زمین با اجازه مالک
۱۸۹	۸-۵- امنیت تصرف در سکونتگاه‌های غیررسمی
۱۹۲	۱-۸-۵- رویکردهای تأمین حق تصرف در اسکان‌های غیررسمی
۱۹۳	۲-۸-۵- ایجاد گوناگون امنیت تصرف در اسکان‌های غیررسمی
۱۹۴	۱-۲-۸-۵- اهمیت امنیت ادراکی تصرف زمین
۱۹۷	۹-۵- اسکان غیررسمی در متن جهانی شدن
۱۹۸	۱۰-۵- نقش سکونتگاه‌های غیررسمی در گسیختگی فضایی ساختار شهری

فصل ۶: فرآیند تکوینی و شکل‌گیری اسکان‌های غیررسمی

۲۰۰	مقدمه
۲۰۱	۱-۶- علل پیدایش اسکان‌های غیررسمی
۲۰۳	۱-۱-۶- علل پیدایش اسکان‌های غیررسمی در ایران
۲۰۴	۲-۶- مراحل رشد و تکوین سکونتگاه‌های غیررسمی
۲۰۸	۱-۲-۶- پروسه ادغام معیت در سکونتگاه‌های غیررسمی
۲۰۸	۳-۶- نظریه‌ها و دیدگاه‌های شکل‌دهی اسکان غیررسمی
۲۰۸	۱-۳-۶- دیدگاه اکولوژی و بوم‌شناسی شهری
۲۱۰	۲-۳-۶- دیدگاه نابرابری
۲۱۱	۳-۳-۶- دیدگاه لیبرالی
۲۱۳	۴-۳-۶- مکتب وابستگی و ساختارگرایی (غیر لیبرال)
۲۱۴	۵-۳-۶- دیدگاه رادیکالی، اقتصاد سیاسی
۲۱۶	۶-۳-۶- دیدگاه‌های جامعه‌گرایان جدید
۲۱۷	۴-۶- دیدگاه‌های اقتصادی و شکل‌گیری اسکان غیررسمی
۲۱۷	۱-۴-۶- مکتب کلاسیک
۲۱۸	۲-۴-۶- مکتب نئوکلاسیک
۲۱۹	۳-۴-۶- مکتب کینزی
۲۱۹	۴-۴-۶- مکتب رشد
۲۲۰	۵-۶- سطوح تحلیلی پدیده اسکان غیررسمی
۲۲۰	۱-۵-۶- دیدگاه سطح کلان
۲۲۰	۲-۵-۶- دیدگاه سطح میانی
۲۲۱	۳-۵-۶- دیدگاه سطح خرد
۲۲۱	۶-۶- تاریخچه پیدایش اسکان غیررسمی
۲۲۱	۱-۶-۶- اسکان غیررسمی در جهان
۲۲۱	۲-۶-۶- اسکان غیررسمی در کشورهای توسعه‌یافته (شمال)
۲۲۳	۳-۶-۶- اسکان غیررسمی در کشورهای درحال توسعه (جنوب)
۲۲۳	۴-۶-۶- اسکان غیررسمی در ایران

فصل ۷: رویکردهای حل مشکل فقر و سکونتگاه‌های غیررسمی

۲۳۰	مقدمه
۲۳۱	۱-۷- نظریات برخورد با اسکان غیررسمی
۲۳۲	۲-۷- رویکردها و گزینه‌های حل مشکل اسکان غیررسمی
۲۳۲	۱-۲-۷- نادیده گرفتن
۲۳۳	۲-۲-۷- حذف و تخلیه‌ی اجباری
۲۳۶	۳-۲-۷- خودیاری
۲۳۷	۴-۲-۷- مسکن عمومی

۲۳۸	۵-۲-۷- مکان و خدمات
۲۳۹	۶-۲-۷- دیدگاه مرمت شهری
۲۳۹	۷-۲-۶-۱- ارتقا بخشی (بهبودی)
۲۴۱	۷-۲-۶-۲- نوسازی
۲۴۲	۷-۲-۶-۳- بازسازی
۲۴۳	۷-۲-۶-۴- روش های تلفیقی
۲۴۴	۷-۲-۶-۵- دیدگاه معاصر سازی
۲۴۵	۷-۲-۷- توانمندسازی
۲۴۹	۷-۲-۷-۱- ابعاد و زمینه های توانمندسازی
۲۵۱	۷-۳- نشست های جهانی در زمینه ی اسکان غیررسمی
۲۵۲	۷-۳-۱- هیئت یک
۲۵۳	۷-۳-۲-۱- اجلاس جهانی سران کشورها درباره ی زمین، ریودوژانیروی برزیل
۲۵۳	۷-۳-۳-۱- نشست جهانی برای توسعه ی کپنهاگ
۲۵۳	۷-۳-۴- چالش شهرهای غیررسمی در شهر، بلوهوریزنته در برزیل
۲۵۳	۷-۳-۵-۱- نشست دو (اجلاس درباره ی شهر) سال ۱۹۹۶
۲۵۴	۷-۳-۶- کنفرانس جهانی روند به گسترش فقر شهری در فلورانس
۲۵۴	۷-۳-۷- نشست راهی محلی عمومی سازمان ملل درباره ی سیاست های تأمین مسکن و توسعه ی شهری به نام استانبول به اضافه ی پنج (استانبول بعد از سال) نیویورک ۲۰۰۱
۲۵۵	۷-۳-۸-۱- اجلاس وزرای مسکن و شهر سازی آسیا و اقیانوسیه
۲۵۵	۷-۳-۸-۱-۱- اولین اجلاس وزرای مسکن، شهر سازی آسیا و اقیانوسیه (۲۰۰۶)
۲۵۵	۷-۳-۸-۲- دومین اجلاس وزرای مسکن و شهر سازی آسیا و اقیانوسیه (۲۰۰۸)
۲۵۶	۷-۳-۸-۳- سومین اجلاس وزرای مسکن و شهر سازی آسیا و اقیانوسیه (۲۰۱۰)
۲۵۷	۷-۳-۸-۴- چهارمین اجلاس وزرای مسکن و شهر سازی آسیا و اقیانوسیه (۲۰۱۲)
۲۵۷	۷-۳-۸-۵- پنجمین اجلاس وزرای مسکن و شهر سازی آسیا و اقیانوسیه (۲۰۱۴)
۲۵۸	۷-۳-۹- هیئت ۳
۲۵۸	۷-۴- تجارب برخورد با سکونتگاه های غیررسمی در ایران و جهان
۲۵۸	۷-۴-۱- بررسی تجارب حاصل از مواجهه با اسکان غیررسمی در ایران
۲۵۹	۷-۴-۱-۱- تهیه طرح توانمندسازی در محله ی جعفرآباد کرمانشاه
۲۶۱	۷-۴-۱-۲- تجربه ی اردبیل با رویکرد کنترل اسکان غیررسمی
۲۶۱	۷-۴-۱-۳- تجربه ی حاصل از توانمندسازی اسکان غیررسمی در بندرعباس
۲۶۲	۷-۴-۱-۴- توانمندسازی و ساماندهی سکونتگاه های غیررسمی زاهدان
۲۶۵	۷-۴-۲- بررسی تجارب حاصل از مواجهه با اسکان غیررسمی در سایر کشور
۲۶۵	۷-۴-۲-۱- برنامه ی توانمندسازی و ارتقاء محیطی عمان (اردن)
۲۶۶	۷-۴-۲-۲- برنامه ی توانمندسازی در جاکارتای اندونزی (کامپیونگ)
۲۶۷	۷-۴-۲-۳- تجربه ی برنامه ی «۱۳۶» در اندونزی، در جهت بهبود شرایط محیطی
۲۶۷	۷-۴-۲-۴- طرح موسوم به سکونتگاه خداوند در کراچی (پاکستان)
۲۶۸	۷-۵- سند توانمندسازی و ساماندهی سکونتگاه های غیررسمی در ایران
۲۶۸	۷-۵-۱- درآمدی بر سند
۲۶۹	۷-۵-۲- وضع موجود و گرایش ها
۲۷۱	۷-۵-۳- اهداف کلان
۲۷۳	۷-۵-۴- راهبردها و سیاست های اصلی